

-2 Respectable, honourable, venerable; मान्यः स मे स्यावरजज्ञमानां सर्गस्थितिप्रत्यवहारहेतुः R. 2. 44; Y. 1. 111. -Comp. -स्थानम् a title to respect; एतानि मान्यस्थानानि Ms. 2. 136.

मापनम्, -ना 1 Measuring; यस्मिन् देशे च काले च मापनेयं प्रवर्तिता Mb. 1. 51. 16. -2 Forming, making. -नः A balance. -Comp. -विषमः one of the ways of embezzlement namely deception in counting articles; Kau. A. 2. 8. 26.

मापत्यः The god of love.

माम a. (-मी f.) 1 My, mine. -2 Dear friend. -3 Uncle (used in voc.). -Comp. -कैसरः a maternal uncle.

मामक a. (-मिका f.) 1 My, mine, belonging to my side; मामकाः पाण्डवाश्चैव किमकुर्वत संजय Bg. 1. 1. -2 Selfish, covetous, greedy. -कः 1 A miser. -2 A maternal uncle.

मामकीन a. My, mine; यो मामकीनस्य मनसो द्वितीयं निबन्धनम् Mā. 2; सा मामकीनकवितेव मनोभिरामा Bv. 3. 6; 2. 32.

माय a. Possessing magical power; नमो विश्वाय मायाय चिन्त्याचिन्त्याय वै नमः Mb. 13. 14. 316. -यः 1 A conjurer, juggler. -2 A demon, an evil spirit. -3 N. of Viṣṇu; L. D. B. -4 A garment; L. D. B.

माया [मा-यः बा० नेत्वम्] 1 Deceit, fraud, trick, trickery; a device, an artifice; रथचर्यास्त्रमायाभिर्मोहयित्वा परंतप Mb. 7. 46. 24; यो मायां कुर्वते मूढः प्राणत्यागे घनादिके Pt. 1. 359. -2 Jugglery, witchcraft, enchantment, an illusion of magic; स्वप्ने तु माया तु मतिभ्रमो तु Ś. 6. 10; मायायोगविदां चैव न स्वयं कोपकारणात् Kau. A. 1. 19. -3 (Hence) An unreal or illusory image, a phantom, illusion, unreal apparition; मायां मयोद्भाव्य परीक्षितोऽसि R. 2. 62; विकृतिः किं तु भवेदियं तु माया Ki. 13. 4; R. 12. 74; oft. as the first member of comp. in the sense of 'false', 'phantom', 'illusory'; e. g. मायावचनम् false words; मायामृग &c. -4 A political trick or artifice, diplomatic feat. -5 (In Vedānta phil.) Unreality, the illusion by virtue of which one considers the unreal universe as really existent and as distinct from the Supreme Spirit; मायां तु प्रकृतिं विद्यान्मायिनं तु महेश्वरम् Śvet. Up. -6 (In Sān. phil.) The Pradhāna or Prakṛiti. -7 Wickedness. -8 Pity, compassion. -9 N. of the mother of Buddha. -10 Ved. Extraordinary power, wisdom (प्रज्ञा). -11 (With Śaivas) One of the four snares (पात्रा) which entangle the soul. -12 N. of the city Gayā. -13 N. of Lakṣmī. -14 N. of Durgā; देवीं मायां तु श्रीकामः Bhāg. 2. 3. 3. -15 Skill, art; दधारैको रणे राजन् वृषसेनोऽस्त्रमायया Mb. 7. 16. 1. -Comp. -आचार a. acting deceitfully. -आत्मक a. false, illusory. -उप-जीविन् a. living by fraud; बहवः पण्डिताः क्षुद्राः सर्वे मायोपजीविनः Pt. 1. 288. -कारः, -कर्त्, -जीविन् m. a conjurer, juggler. -क्षण a. 1 noted for juggling. -2 dece-

ptive. -जलम् artificial water; क्षिप्तत्वमायाजललेपलोपसयत्न-रत्नांशुमृजांशुकाभाम् N. 10. 93. -दः a crocodile. -देवी N. of the mother of Buddha. सुतः Buddha. -घर a. deceitful, illusive. -पट्ट a. skilled in deception, fraudulent, deceitful. -प्रयोगः 1 deceitfulness, employment of tricks or fraud; मायाप्रयोगः प्रिये Pt. 1. 190. -2 employment of magic. -फलम् a gall-nut. -मृगः a phantom deer, an illusory or false deer. -यन्त्रम् an enchantment. -योगः employment of magic. -योधिन् a. fighting deceitfully. -रसिक, -वसिक a. deceitful. -वचनम् false or deceitful words. -वादः the doctrine of illusion, (a term applied to Buddhism). -विद् a. skilled in deception or magical arts. -सुतः an epithet of Buddha.

मायामय a. (-यी f.) 1 Illusive, illusory, deceitful. -2 False, unreal. -3 Magical.

मायावत् a. 1 Deceitful, fraudulent. -2 Illusory, unreal, deceptive. -3 Skilled in magical arts, employing magical powers. -m. An epithet of Kamsa. -ती N. of the wife of Pradyumna.

मायाविन् a. [माया-अस्व्यर्थे विनि] 1 Using deceit or tricks, employing stratagems, deceitful, fraudulent; व्रजन्ति ते मूढधियः परामर्शं भवन्ति मायाविषु ये न मायिनः Ki. 1. 30; R. 10. 45. -2 Skilled in magic. -3 Unreal, illusory. -m. 1 A magician, conjurer. -2 A cat. -n. A gall-nut.

मायिक a. [माया-ठन्] 1 Deceitful, fraudulent. -2 Illusory, unreal. -कः A juggler. -कम् A gall-nut.

मायिन् [माया-इनि] See मायाविन्. -m. 1 A conjurer. -2 A rogue, cheat. -3 A deceitful or treacherous person; जातवेदोमुखान्मायी मिषतामाच्छिनत्ति नः Ku. 2. 46. -4 N. of Brahman. -5 Of Kāma. -6 Of Agni. -7 Śiva; मायां तु प्रकृतिं विद्यान्मायिनं तु महेश्वरम् Śvet. Up. 4. 10. -n. Magic, magical art.

मायातिः The sacrifice to men.

मायुः 1 The sun. -2 Bile, bilious humour; (n. also in this sense). -3 Sorcery, bad art.

मायुराजः Son of Kubera; L. D. B.

मायूर a. (-री f.) [मयूर-अण्] 1 Belonging to or arising from a peacock; मायूरी मद्यति मार्जना मनांसि M. 1. 21; Rām. 2. 91. 70. -2 Made of the feathers of a peacock. -3 Drawn by a peacock (as a car). -4 Dear to a peacock. -रम् A flock of peacocks. -री N. of a plant (अजमोदा).

मायूरकः, -मायूरिकः 1 A peacock-catcher. -2 One who makes various articles with peacock feathers; Rām. 2. 83. 13 (com. मायूरका लीलामयूरप्रादिणः यद्वा मयूर-पिच्छैश्छत्रादिव्यजनकारिणः).

मारः [मृ-घञ्] 1 Killing, slaughter, slaying; अशेष-प्राणिनामासीदमारो दश बत्सरान् Rāj. T. 5. 64. -2 An obstacle, hindrance, opposition. -3 The god of love; श्यामात्मा